

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ (ΙΚΥ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ
ΑΝΑΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΟΡΘΟ

09/09/2023
Κουζογιάννη
18-09-2023
Νέα Ιωνία, 07/09/2023
Α.Π.:19857

Προς: Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Θέμα: Απάντηση στην με αριθ. 139/01-09-2023 Αναφορά Βουλευτή

Σε απάντηση της εν θέματι Αναφοράς που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων σχετικά με:

- το αίτημα παράτασης 112 υποτρόφων - υποψήφιων διδασκόντων - για την υποβολή των τελικών παραδοτέων έως 15-12-2023 ή και αργότερα, εφόσον κριθεί απαραίτητο από την τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή, στο πλαίσιο υποτροφιών που χορήγησε το ΙΚΥ μέσω των Πράξεων ΕΣΠΑ : α) «Ενίσχυση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού μέσω της υλοποίησης διδακτορικής έρευνας», με κωδικό MIS 5000432, και β) «Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της υλοποίησης διδακτορικής έρευνας Υποδράση 2: Πρόγραμμα χορήγησης υποτροφιών ΙΚΥ σε υποψηφίους διδάκτορες των ΑΕΙ της Ελλάδας», με κωδικό MIS 5113934, του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»,
- την άρση – τροποποίηση - του όρου των Κανονισμών των εν λόγω προγραμμάτων περί επιστροφής τροφείων σε περίπτωση μη υποβολής των τελικών παραδοτέων έως την ανώτατη καταληκτική ημερομηνία (30-09-2023 για τους υποτρόφους της Πράξης MIS 5000432 και 31-10-2023 για τους υποτρόφους της πράξης με κωδικό MIS 5113934), σας πληροφορούμε τα εξής:

1) Οι αναφερόμενες υποτροφίες χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο Πράξεων του ΕΣΠΑ/Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και διέπονται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία (σχετικούς Κανονισμούς ΕΕ, Ευρατόμ) και την εθνική νομοθεσία (Ν.4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και άλλο σχετικό ισχύον θεσμικό πλαίσιο). Κατά συνέπεια τα αιτήματα υποτρόφων εξετάζονται εντός των οριζόμενων εκ των ανωτέρω νομοθετημάτων, τα οποία θέτουν και τους όρους χρηματοδότησης και ως εκ τούτου το ΙΚΥ δεν αποφασίζει αυτοτελώς, αλλά πάντα σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού κοινωνικού Ταμείου, στην οποία γνωστοποιεί και τα αιτήματα των υποτρόφων.

1

2) Με τις αρ. 2177/19-2-2016 και 555/17-01-2017 Αποφάσεις της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και τις σχετικές τροποποιήσεις/επεκτάσεις αυτών εγκρίθηκαν οι Πράξεις MIS 5000432 και MIS 5003404 για 1.122 θέσεις υποτροφιών αριστείας διδακτορικών σπουδών, με αρχικές καταληκτικές ημερομηνίες των Πράξεων 31.08.2019, τα οποία επεκτάθηκαν έως 31-12-2021, κατόπιν αιτήματος του ΙΚΥ, προκειμένου οι υποψήφιοι να ολοκληρώσουν την έρευνά τους. Με τις αρ. 82871/Ζ1/26-05-2016, 62511/Ζ1/26-4-2017 και 145494/Ζ1/06-09-2018 ΚΥΑ των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων – Οικονομίας και Ανάπτυξης και τις αρ. 5369/31-05-2016, 4631/2-5-2017 και αρ. 3377/28.03.2018 Προσκλήσεις του ΙΚΥ για υποβολή αιτήσεων, υλοποιήθηκαν οι ανωτέρω μνημονευόμενες Αποφάσεις της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Στις ανωτέρω Αποφάσεις επίσης προβλεπόταν, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

- **Ενδιάμεσα παραδοτέα** κατά τη διάρκεια υλοποίησης της έρευνας είναι οι κατωτέρω εκθέσεις προόδου: i) τριμηνιαίες εκθέσεις προόδου που συντάσσονται και υπογράφονται από τον ίδιο τον υπότροφο, σε έντυπα που θα διατεθούν από το Ι.Κ.Υ. και ii) εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου που συντάσσονται και υπογράφονται από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή, σε έντυπα που θα διατεθούν από το Ι.Κ.Υ. Με τη λήξη της υποτροφίας: Βεβαίωση της Γραμματείας του οικείου Τμήματος ή Σχολής από την οποία να προκύπτει ότι έχει κατατεθεί η πρόταση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής για τον ορισμό Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής κρίσης της διδακτορικής διατριβής. Οι ανωτέρω εκθέσεις, καθώς και το θετικό περιεχόμενο αυτών αποτελεί προϋπόθεση για την απρόσκοπτη και συνεχή καταβολή της υποτροφίας μέχρι τη λήξη της.

- **Τελικό παραδοτέο** είναι η ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής. Για τον λόγο αυτό ο/η υπότροφος υποχρεούται να καταθέτει στο Ι.Κ.Υ. μετά τη λήξη της υποτροφίας, με περιθώριο ολίγων μηνών, βεβαίωση επιτυχούς υποστήριξης της διδακτορικής διατριβής ενώπιον της Επταμελούς Επιτροπής ή τίτλο αναγόρευσης σε διδάκτορα που θα συνοδεύονται από αντίγραφο της διδακτορικής διατριβής. **Επίσης οριζόταν ότι σε περίπτωση κατά την οποία δεν θα ολοκληρωθεί η διδακτορική διατριβή σύμφωνα με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, οι υπότροφοι υποχρεούνται να επιστρέψουν το συνολικό ποσό της υποτροφίας που έλαβαν.**

Η ολοκλήρωση της διαδικασίας χορήγησης των υποτροφιών ήταν η υπογραφή των συμβάσεων με τους υποψηφίους, στις οποίες αναφέρονται το σύνολο των όρων της Πρόσκλησης.

3) Με την αρ. 89882/09-08-2021 Απόφαση της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου εγκρίθηκε η Πράξη MIS 5113934 για 500 θέσεις υποτροφιών αριστείας, μέγιστης διάρκειας δεκαέξι (16) μηνών, προκειμένου οι υποψήφιοι να ολοκληρώσουν έγκαιρα τη διδακτορική τους διατριβή στην Ελλάδα και αφορούσε υποψήφιους διδάκτορες, των οποίων η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή είχε οριστεί το χρονικό διάστημα από 01/05/2017 έως 30/06/2019. Με την Πρόσκληση του ΙΚΥ με αρ. 3093/14-3-2022 και την αρ. 152694/Ζ1/25.11.2021 (ΦΕΚ 5584/ τ.Β') Κοινή Υπουργική Απόφαση, προκηρύχθηκαν οι 500 θέσεις υποτροφιών αριστείας, οι οποίες απευθυνόταν σε αιτούντες των οποίων η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή είχε οριστεί το χρονικό διάστημα από 01/05/2017 έως 30/06/2019 και η διδακτορική διατριβή τους προβλεπόταν να ολοκληρωθεί εντός του χρονικού ορίζοντα (30-06-2023) που είχε τεθεί από την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων

Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Προς τούτο με την αίτηση κατατίθετο και Τεκμηριωμένη Βεβαίωση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής στην οποία αναγράφονται: α) ότι η διδακτορική διατριβή εξελίσσεται ικανοποιητικά και θα ολοκληρωθεί (επιτυχής υποστήριξη διδακτορικής διατριβής) εντός 16 μηνών από την έναρξη της υποτροφίας β) ότι το θέμα της διδακτορικής διατριβής εμπίπτει στον επιστημονικό τομέα, επιστημονικό κλάδο και στην εξειδίκευση που δηλώνει ο Υποψήφιος Διδάκτορας στην αίτηση-υπεύθυνη δήλωσή του. Τα παραδοτέα, σύμφωνα με την αρ. 89882/09-08-2021 Απόφαση της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, ήταν:

- **ενδιάμεσα παραδοτέα:** α) τριμηνιαίες εκθέσεις προόδου (1η, 3η, 5η έκθεση προόδου) που συντάσσονται και υπογράφονται από τον ίδιο τον υπότροφο, β) εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου (1η, 2η εξαμηνιαία έκθεση προόδου) που συντάσσονται και υπογράφονται από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή, βάσει των οποίων πιστοποιείται η πρόοδος της διδακτορικής διατριβής του υποτρόφου και προσδιορίζεται σαφώς ο υπολειπόμενος χρόνος υλοποίησης αυτής, απαραίτητη προϋπόθεση για την συνέχιση της καταβολής της υποτροφίας και γ) βεβαίωση της Γραμματείας του Πανεπιστημίου, κατά τη διάρκεια της υποτροφίας, για τον ορισμό της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, που θα επισυναφθεί σε έκθεση προόδου.

- **τελικό παραδοτέο:** α) βεβαίωση της Γραμματείας της Σχολής για την επιτυχή εξέταση και έγκριση της διδακτορικής διατριβής ενώπιον της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής και β) αντίγραφο της διδακτορικής διατριβής.

Επίσης, ορίζεται ότι σε περίπτωση μη επιτυχούς υποστήριξης της διδακτορικής διατριβής εντός της μέγιστης διάρκειας της υποτροφίας (16 μηνών), ο υπότροφος υποχρεούται να επιστρέψει στο ΙΚΥ το συνολικό ποσό της καταβληθείσας υποτροφίας, εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

Η ολοκλήρωση της διαδικασίας χορήγησης των υποτροφιών ήταν η υπογραφή των συμβάσεων με τους υποψηφίους, στις οποίες αναφέρονται το σύνολο των όρων της Πρόσκλησης.

4) Σε συνέχεια των ανωτέρω, δεδομένης της λήξης της Προγραμματικής Περιόδου του ΕΣΠΑ 2014-2020, την 31/12/2023 και λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των ανωτέρω Πράξεων, τα αιτήματα των υποτρόφων διαβιβάστηκαν προς συνεργασία στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για εξεύρεση βέλτιστης λύσης, όπου αποφασίστηκε από την Ειδική Γραμματεία για την Πράξη MIS 5000432 να δοθεί παράταση έως 30/9/2023 και για την Πράξη MIS 5113934 να δοθεί παράταση έως 31/10/2023. Το σκεπτικό των τελικών παρατάσεων που δόθηκαν αναλύεται στο συνημμένο αρ. 46081-18-05-2023 έγγραφο της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Σημειώνεται ότι, στους υποτρόφους έχουν ήδη χορηγηθεί δύο παρατάσεις μετά από σχετικά αιτήματα του ΙΚΥ προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, τα οποία δεδομένων των τότε συνθηκών ανωτέρας βίας, λόγω πανδημίας και του χρονικού επιτρεπτού πλαισίου, είχαν λάβει έγκριση και αφορούσαν σε υποβολή τελικών παραδοτέων αρχικά έως την 31-12-2022 (η εν λόγω παράταση αντιστοιχούσε σε χρονικό διάστημα άνω των 12 μηνών) και στη συνέχεια έως τις 30-09-2023. Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι το ΙΚΥ, τόσο γραπτά όσο και προφορικά είχε επισημάνει στους υποτρόφους την ανελαστική υποχρέωσή τους να ολοκληρώσουν εγκαίρως τις διδακτορικές τους σπουδές.

Σε ό,τι αφορά δε στα επικουρικά αιτήματα των υποτρόφων και των δύο Πράξεων περί επαναπροσδιορισμού του τελικού παραδοτέου και περί κατάργησης του όρου για επιστροφή των τροφείων, σε περίπτωση μη επιτυχούς υποστήριξης των διδακτορικών τους διατριβών, δεν δύναται να ικανοποιηθούν διότι οι όροι αυτοί μνημονεύονται ως υποχρεωτικοί στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη χορήγηση των συγκεκριμένων υποτροφιών και οι οποίοι απορρέουν από τους σχετικούς Κανονισμούς της ΕΕ.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΚΥ

Μιχαήλ Κουτσιλιέρης

Ομ. Καθηγητής Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ